

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky na rokovanie vlády Slovenskej republiky predkladá návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) ako iniciatívny materiál.

Cieľom návrhu zákona je vytvorenie právneho základu na riešenie výskytu veľkých šeliem, predovšetkým medveďa hnedého, ktorý svojím výskytom môže predstavovať ohrozenie života, zdravia a majetku.

V súčasnosti je Štátna ochrana prírody SR podľa § 65a ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov oprávnená zabezpečovať plašenie, odchyt alebo usmrtenie chránených živočíchov, ktoré svojím správaním mimo miest ich prirodzeného výskytu bezprostredne ohrozujú zdravie alebo bezpečnosť obyvateľov obcí; na tieto činnosti vykonávané alebo obstarávané Štátnou ochranou prírody SR sa ustanovenia zákona o poľovníctve nevzťahujú. Aktuálne platný právny stav umožňuje členom zásahových tímov, ktoré sú súčasťou Štátnej ochrany prírody SR, vykonávať činnosti na základe zákona, vrátane eliminácie medveďa hnedého.

Návrh zákona v čl. II obsahuje novelizáciu zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, a to ustanovením mimoriadnej udalosti v súvislosti s nežiaducim výskytom veľkej šelmy, ako aj opatreniami v nadväznosti na vyhlásenie mimoriadnej situácie v súvislosti s touto mimoriadnou udalosťou. Vzhľadom na to, že pri výskyte a riešení situácie veľkých šeliem je potrebné postupovať aj v súčinnosti s inými subjektmi, navrhuje sa právna úprava, na základe ktorej bude Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky oprávnené povoliť výnimku pre tieto subjekty, a to v prípade, ak je vyhlásená mimoriadna situácia.

Návrh zákona nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy. Nemá sociálny vplyv, vplyv na informatizáciu spoločnosti, vplyvy na služby pre občana, na životné prostredie a na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a vplyv na podnikateľské prostredie.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a zákonmi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

Osobitná časť

K Čl. I

V súčasnej dobe je Štátna ochrana prírody SR podľa ustanovenia § 65 a ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov oprávnená zabezpečovať plašenie, odchyt alebo usmrtenie chránených živočíchov, ktoré svojím správaním mimo miest ich prirodzeného výskytu bezprostredne ohrozujú zdravie alebo bezpečnosť obyvateľov obcí; na tieto činnosti vykonávané alebo obstarávané Štátnou ochranou prírody SR sa ustanovenia zákona o poľovníctve nevzťahujú. Aktuálne platný právny stav umožňuje členom zásahových tímov, ktoré sú súčasťou Štátnej ochrany prírody SR, vykonávať činnosti na základe zákona, vrátane eliminácie medveďa hnedého.

Navrhuje sa doplnenie možnosti udelenia výnimky v § 40 ods. 3 z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie v prepojení na zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

V záujme skrátenia procesu povolenia výnimky je navrhnuté, aby sa správny poriadok v tomto prípade neuplatňoval na proces povolenia výnimiek. Účelom je docieľiť právny stav, ktorý umožní v čo najkratšom možnom čase vydať výnimku za účelom aj eliminácie problémových jedincov veľkých šeliem.

K Čl. II

Vzhľadom na to, že pri výskyte a riešení situácie veľkých šeliem je potrebné postupovať aj v súčinnosti s inými subjektmi, navrhuje sa právna úprava, na základe ktorej bude Ministerstvo životného prostredia SR oprávnené povoliť výnimku pre tieto subjekty, a to v prípade, ak je vyhlásená mimoriadna situácia podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. V rámci základných pojmov sa ustanovuje definícia mimoriadnej udalosti v súvislosti s nebezpečným výskytom veľkej šelmy, ktorá je zadefinovaná v zákone č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Táto mimoriadna udalosť má byť identifikovaná na základe analýzy územia, tj. aby v limitoch zákonných povinností podľa aktuálne platného právneho stavu, príslušná časť a zložky samosprávy monitorovali výskyt populácie veľkých šeliem, a má zodpovedať ustanoveným podmienkam.

V § 3b ods. 2 sa ustanovujú opatrenia súvisiace s nežiaducim výskytom veľkej šelmy. Po vyhlásení mimoriadnej situácie v súvislosti s nežiaducim výskytom veľkej šelmy bude zakázané vytvárať vlniská, ktoré by mohli prilákať veľké šelmy. Zároveň bude príslušná samospráva povinná odstrániť už existujúce vlniská na území, na ktorom bola vyhlásená mimoriadna situácia. Cieľom tejto povinnosti je, aby v prípade, ak sú v príčinnej súvislosti výskyt veľkej šelmy a vlniská, likvidácia týchto vlnísk prispela s návratu veľkej šelmy do jej prirodzeného miesta výskytu.

V prípade, ak neexistencia vlnísk nie je príčinnou súvislosťou výskytu veľkých šeliem, táto navrhovaná úprava v prepojení s úpravou zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov umožňuje povoliť výnimky na elimináciu problémových jedincov, ktoré svojím výskytom a správaním predstavujú potencionálne ohrozenie života, zdravia a škody na majetku.

K Čl. III

Navrhuje sa účinnosť návrhu zákona dňom vyhlásenia, z dôvodu urgentnosti.